

Introductieles

Les 2.2: Extreem weer

Windkracht

De wind was een allesbepalende factor voor een zeilschip. De windkracht aan boord van schepen werd gedeeltelijk aangegeven met het benoemen van de maximale hoeveelheid bij te zetten zeilen op dat moment. Bijna de helft van alle uitdrukkingen die betrekking hebben op de windkracht hebben de naam van een bepaald zeil. Daardoor kunnen we nu de windkracht uit het verleden vrij nauwkeurig omrekenen naar de tegenwoordig gebruikte windkracht op de schaal van Beaufort.

Windkracht in het logboek omgerekend naar de schaal van Beaufort

Windkracht 0 – Zee als een spiegel = Windstil, Doodstil, Stil

Windkracht 1 – Kleine golfjes = Briesje, Frisse koelte, Flauwe koelte, Lichte koelte, Labber luchtje, Labber koelte, Slappe koelte

Windkracht 2 – Kleine korte golven = Lichte bovenbramzeilskoelte, Koelte, Labber bramzeilskoelte, Labber koelte, Zwakke koelte, Gemene koelte

Windkracht 3 – Golftoppen beginnen te breken; wat schuim verschijnt = Bramzeilskoelte, Lichte bramzeilskoelte, Flauwe bramzeilskoelte

Windkracht 4 – Langer wordende golven; meer schuim = Stijve bramzeilskoelte, Frisse marszeilskoelte, Marszeilskoelte, Frisse marszeilskoelte

Windkracht 5 – Matige, langere golven met vele schuimkoppen = Gereefde marszeilskoelte, Dubbel gereefde bramzeilskoelte, Stijve marszeilskoelte

Windkracht 6 – Vorming van grotere golven; veel kammen met wit schuim; stuifwater = Dubbel gereefde marszeilskoelte, Stijve koelte, Stijve gereefde marszeilskoelte

Windkracht 7 – Het witte schuim ontwikkelt zich tot strepen in de richting van de wind = Harde wind

Windkracht 8 – Matig hoge golven; randen van de kammen van de golven beginnen te breken = Onderzeilskoelte

Windkracht 9 – Hoge golven; kammen van de golven krullen en rollen; veel stuifwater = Dicht gereefde marszeilskoelte, Gereefde onderzeilskoelte

Windkracht 10 – Zeer hoge golven; het zeeoppervlak ziet er wit uit = Dicht gereefde onderzeilskoelte, Storm, Zware storm

Windkracht 11 – Buitengewoon hoge golven; zee bedekt met lange witte schuimstrepen = (moderne omschrijving: zeer zware storm)

Windkracht 12 – Lucht is gevuld met schuim en stuifwater = (moderne omschrijving: orkaan)

Storm

Op 9 oktober 1761 stak 's nachts een zware storm op. Daardoor moest het schip 'voor top en takel' gaan varen, oftewel zonder enig zeil. Op die manier konden ze het schip het beste onder controle houden. De pompen werden de hele nacht in beweging gehouden, want er was veel water in de konstabelskamer gekomen. De storm woedde het hevigst tussen 9 en 12 oktober. De Eenigheid bleef last houden van veel wateroverlast en had problemen met de zeilen. Op 20 oktober zag de bemanning voor het eerst weer wat schepen om zich heen en eindelijk weer land: Cabo Ortegá bij Spanje. Het was voor het eerst in vijftien dagen dat het niet regende.

Meer informatie

Over wind en zeilen: <http://eenigheid.slavenhandelmcc.nl/dropdown-2/wind-en-zeilen/>

Over de storm: <http://eenigheid.slavenhandelmcc.nl/trajecten-van-de-reis/uitreis/navigatie-uitreis/>